

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики**

31 жовтня 2022 р. № 262

**(зі змінами, затвердженими наказами
Державної служби статистики**

**від 22 грудня 2022 р. № 344,
від 30 травня 2023 р. № 200,
від 19 вересня 2024 р. № 226,
від 09 червня 2025 р. № 87)**

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ "СТАН ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ"

Київ – 2022

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту структурної статистики апарату Держстату Маргарита Кузнєцова.

Методологічні положення державного статистичного спостереження "Стан ділової активності підприємств" (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів офіційної державної статистичної інформації.

Методологічні положення підготували фахівці департаменту структурної статистики апарату Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протоколи від 02 вересня 2022 року № КПУМ/20-22, від 09 грудня 2022 року № КПУМ/30-22, від 05 травня 2023 року № КПУМ/12-23, від 16 серпня 2024 року № КПУМ/14-24 та від 23 травня 2025 року № КПУМ/10-25).

Держстат
вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
<http://www.ukrstat.gov.ua>
телефон: (044) 287-24-22
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення	5
I. Вступ	6
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються	6
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження	11
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження	12
V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається	13
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження	15
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження	18
VIII. Поширення результатів статистичного спостереження	19
IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження	20
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)	20
Додатки:	
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження	22
Додаток 2. Агрегації для групування показників державного статистичного спостереження у промисловості за основними промисловими групами та видами економічної діяльності за КВЕД відповідно до Гармонізованої програми ЄС.....	27
Додаток 3. Агрегації для групування показників державного статистичного спостереження в роздрібній торгівлі за КВЕД відповідно до Гармонізованої програми ЄС	28
Додаток 4. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 2К-П (місячна) "Обстеження ділової активності промислового підприємства"	29
Додаток 5. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 2К-С (квартальна) "Обстеження ділової активності сільськогосподарського підприємства"	32
Додаток 6. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 2К-Б (квартальна) "Обстеження ділової активності будівельного підприємства"	34

Додаток 7. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 2К-Т (квартальна) "Обстеження ділової активності підприємства оптової та роздрібної торгівлі, з ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів"	35
Додаток 8. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 2К-СП (квартальна) "Обстеження ділової активності підприємства сфери послуг"	36
Список використаних джерел	38

Скорочення та умовні позначення

ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
ДСС "Реєстр респондентів"	– державне статистичне спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень";
ЄС	– Європейський Союз;
КАТОТТГ	– Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
KICE	– Класифікація інституційних секторів економіки України;
КОПФГ	– Класифікація організаційно-правових форм господарювання;
Національний банк	– Національний банк України;
ОДАП	– обстеження ділової активності підприємств;
ОЕСР	– Організація економічного співробітництва та розвитку;
ОПГ	– Основні промислові групи;
РРП	– Реєстр респондентів - підприємств;
статистична інформація	– офіційна державна статистична інформація;
<i>T</i>	– рік, у якому формуються сукупності одиниць державного статистичного спостереження.

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС "Стан ділової активності підприємств" є формування інформації щодо перспектив розвитку ділової активності підприємств для інформаційного забезпечення аналізу очікуваних тенденцій в економіці України.

Користувачами даних ДСС можуть бути органи державної влади, науковці та дослідники, медіа (засоби масової інформації), міжнародні організації, підприємства (організації), фізичні особи.

2. Методологічні положення враховують рекомендації щодо організації та проведення обстежень ділової активності підприємств (далі – ОДАП), викладені в Спільній гармонізованій програмі ЄС щодо обстежень бізнесу та споживачів (далі – Гармонізована програма ЄС) [17], Керівництві ОЕСР із обстежень ділової активності [18] та Посібнику обстежень економічних тенденцій Статистичного відділу ООН [19].

Також ці Методологічні положення підготовлено з урахуванням рекомендацій експертів ЄС Е. Сленто (Статистика Данії), А. Хуссейні-Шкалітц, Я. Горін (Національний інститут статистики та економічних досліджень Франції), отриманих у межах проєкту Твіннінг "Сприяння процесам удосконалення Державної служби статистики України з метою покращення її потенціалу та продукції".

3. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1].

4. Періодичність формування показників ДСС наведена в розділі II цих Методологічних положень.

5. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], у пунктах Д001, О002, О017, П061, Р012, Р035, С006, С043, С046, С048, С053, С059, Ч006 Глосарія термінів національної моделі діяльності органів державної статистики [6], розділі I Методологічних положень державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень" [13], а також у такому значенні:

баланс – різниця між часткою позитивних ("збільшення", "підвищення", "вище норми") та негативних ("зменшення", "зниження", "нижче норми") варіантів відповідей у відсотках до загальної кількості відповідей [17].

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. ОДАП – це обстеження, під час якого вивчаються думки керівників

підприємств, а не збираються статистичні дані [15]. ОДАП проводиться з метою з'ясування суб'єктивних поглядів керівників підприємств (респондентів, залучених до проведення ДСС) щодо змін економічного стану підприємств і очікуваних перспектив його розвитку.

У межах ДСС формуються такі показники:

1) щодо промислових підприємств із місячною періодичністю:

оцінка поточного стану підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно: обсягу виробництва продукції, запасів готової продукції, замовлень/попиту на виробництво продукції, іноземних замовлень/експортного попиту на виробництво продукції (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді на кшталт "більш ніж достатній (вище норми)", "достатній (нормальний для сезону)", "недостатній (нижче норми)" / "збільшився", "не змінився", "зменшився", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка очікувань підприємств щодо перспектив розвитку (у наступні три місяці) стосовно: обсягу виробництва продукції, іноземних замовлень/експортного попиту, відпускних цін на продукцію, кількості працівників, бізнес-ситуації (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді на кшталт "збільшиться", "не зміниться", "зменшиться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

забезпеченість підприємств замовленнями (у місяцях) (показник розраховується як середнє арифметичне значення кількості місяців забезпеченості замовленнями);

2) щодо промислових підприємств із квартальною періодичністю:

оцінка поточного стану підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно конкурентної позиції (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які надали відповіді "поліпшилась", "не змінилась", "погіршилась", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка впливу факторів, що стримують промислове виробництво (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які зазначили певний стримуючий фактор/фактори, у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС);

оцінка виробничих потужностей (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які надали відповіді "більш ніж достатньо", "достатньо", "недостатньо", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

завантаженість виробничих потужностей (у відсотках) (показник розраховується як середнє арифметичне значення зазначеної респондентами завантаженості виробничих потужностей);

3) щодо промислових підприємств із періодичністю два рази на рік:

оцінка очікувань підприємств стосовно зміни інвестицій у поточному році ($T+1$) порівняно з попереднім роком (T) (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які надали відповіді "збільшаться", "не зміняться", "зменшаться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

4) щодо промислових підприємств із річною періодичністю:

оцінка очікувань підприємств стосовно зміни інвестицій у наступному році ($T+2$) порівняно з поточним роком ($T+1$) (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які надали відповіді "збільшаться", "не зміняться", "зменшаться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС та баланс);

напрями цільового призначення інвестицій у поточному ($T+1$) та у наступному ($T+2$) роках (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які зазначили певний напрям/напрями цільового призначення інвестицій, у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС);

фактори, що впливають на інвестиції в поточному ($T+1$) та в наступному ($T+2$) роках (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які вказали певний фактор/фактори впливу на інвестиції, у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС).

Показники, зазначені в підпунктах 1–4 пункту 1 розділу II, формуються:

за видами економічної діяльності (секція С на рівні розділу за КВЕД та з деталізацією, наведеною в графі 3 додатка 2 до Методологічних положень, секції В, D, E на рівні розділу КВЕД);

за основними промисловими групуваннями за ОПГ, наведеними в додатку 2 до цих Методологічних положень.

Показник, зазначений у підпункті 3 пункту 1 розділу II, один раз на рік формується за видами активів (машини та устаткування; земельні ділянки, будівлі та споруди; нематеріальні активи (наукові дослідження і розробки, програмне забезпечення, бази даних, інтелектуальна власність тощо));

5) щодо будівельних підприємств із квартальною періодичністю:

оцінка поточного стану підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно: обсягу виконаних будівельних робіт; замовлень на будівельні роботи (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді "більш ніж достатній (вище норми)", "достатній (нормальний для сезону)", "недостатній (нижче норми)" / "збільшився", "не змінився", "зменшився", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка очікувань підприємств щодо перспектив розвитку (у наступні три місяці) стосовно: кількості працівників, цін на будівельні роботи, бізнес-ситуації (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді на кшталт "збільшиться", "не зміниться",

"зменшиться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка впливу факторів, що стримують будівельну діяльність (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які зазначили певний стримуючий фактор/фактори, у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС);

забезпеченість підприємств замовленнями (у місяцях) (показник розраховується як середнє арифметичне значення кількості місяців забезпеченості замовленнями).

Показники формуються за видами економічної діяльності (секція F на рівні розділу КВЕД);

6) щодо підприємств роздрібно́ї торгівлі із квартальною періодичністю:

оцінка поточного стану підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно: обсягу продажу (обороту), запасів товарів (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді "дуже великий (вище норми)", "достатній (нормальний для сезону)", "дуже малий (нижче норми)", "немає запасів товарів" / "збільшився", "не змінився", "зменшився", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка очікувань підприємств щодо перспектив розвитку (у наступні три місяці) стосовно: обсягу замовлень товарів, обсягу продажу (обороту), кількості працівників, цін реалізації товарів, бізнес-ситуації (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді на кшталт "збільшиться", "не зміниться", "зменшиться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс).

Показники формуються за видами економічної діяльності (розділи 45, 47 секції G за КВЕД з деталізацією, наведеною в додатку 3 до цих Методологічних положень);

7) щодо підприємств сфери послуг із квартальною періодичністю:

оцінка поточного стану підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно: бізнес-ситуації, попиту на послуги, кількості працівників (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді на кшталт "збільшилась", "не змінилась", "зменшилась", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка очікувань підприємств щодо перспектив розвитку (в наступні три місяці) стосовно: попиту на послуги, кількості працівників, цін на послуги, бізнес-ситуації (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді на кшталт "збільшиться", "не зміниться", "зменшиться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка впливу факторів, що стримують діяльність у сфері послуг (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які зазначили певний

стримуючий фактор/фактори, у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС);

завантаженість потужностей (у відсотках) (показник характеризує поточний рівень завантаженості потужностей підприємств);

8) щодо підприємств сфери послуг із періодичністю два рази на рік:

оцінка очікувань підприємств стосовно зміни інвестицій у поточному році ($T+1$) порівняно з попереднім роком (T) (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які надали відповіді "збільшаться", "не зміняться", "зменшаться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

9) щодо підприємств сфери послуг із річною періодичністю:

оцінка очікувань підприємств стосовно зміни інвестицій у наступному році ($T+2$) порівняно з поточним роком ($T+1$) (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які надали відповіді "збільшаться", "не зміняться", "зменшаться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

напрями цільового призначення інвестицій у поточному ($T+1$) та в наступному ($T+2$) роках (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які зазначили певний напрям/напрями цільового призначення інвестицій, у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС);

фактори, що впливають на інвестиції в поточному ($T+1$) та в наступному ($T+2$) роках (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які зазначили певний фактор/фактори впливу на інвестиції, у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС).

Показники, зазначені в підпунктах 7–9 пункту 1 розділу II, формуються за видами економічної діяльності (секції Н, І, J, K, L, M, N, R, S на рівні розділу КВЕД).

Показник, зазначений у підпункті 8 пункту 1 розділу II, один раз на рік формується за видами активів (машини та устаткування; земельні ділянки, будівлі та споруди; нематеріальні активи (наукові дослідження і розробки, програмне забезпечення, бази даних, інтелектуальна власність тощо));

10) щодо сільськогосподарських підприємств із квартальною періодичністю:

оцінка поточного стану підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно: обсягу виробленої продукції, обсягу реалізованої продукції, запасів продукції, призначеної для реалізації (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді на кшталт "дуже великий (вище, ніж зазвичай у цей період)", "достатній (нормальний для сезону)", "дуже малий (нижче, ніж зазвичай у цей період)", "немає запасів продукції для реалізації" / "збільшився", "не змінився", "зменшився", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка очікувань підприємств щодо перспектив розвитку (у наступні три місяці) стосовно: обсягу виробництва продукції, цін на продукцію, кількості працівників (у відсотках) (по кожному з показників розраховуються частки респондентів, які надали відповіді на кшталт "збільшиться", "не зміниться", "зменшиться", у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС, і баланс);

оцінка впливу факторів, що стримують сільськогосподарську діяльність (у відсотках) (показник характеризує частки респондентів, які зазначили певний стримуючий фактор/фактори, у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС).

Показники формуються за видами економічної діяльності (розділ 01 (крім груп 01.6, 01.7) та групи 01.1–01.3 (рослинництво), 01.4 (тваринництво) секції А за КВЕД);

11) індикатори ділової впевненості у промисловості, будівництві, роздрібній торгівлі, сфері послуг, індикатор ділового клімату (у промисловості), індикатор споживчої впевненості, індикатор економічних настроїв та індикатор очікувань щодо зайнятості працівників, які розраховуються відповідно до Методики розрахунку індикаторів ділових очікувань [11], яка розміщена на вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Макроекономічна статистика".

Показники ДСС формуються в цілому по Україні.

2. Показники, що поширюються за результатами ДСС, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є юридичні особи - підприємства, які здійснюють діяльність із сільського господарства, промисловості, будівництва, роздрібною торгівлі, сфери послуг.

Охоплення обстеженням підприємств, що здійснюють діяльність із сільського господарства, передбачено Посібником обстежень економічних тенденцій Статистичного відділу ООН [19].

Відповідно до Гармонізованої програми ЄС ДСС не поширюється на підприємства, які здійснюють діяльність з оптової торгівлі, державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування, освіти, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, діяльність громадських організацій.

2. Для проведення ДСС використовується комбінація методів, а саме: проведення обстеження безпосередньо одиниць статистичного спостереження із використанням методу несучільного вивчення сукупностей – вибіркового

методу, використання даних інших ДСС, адміністративних даних та даних, отриманих із зовнішніх джерел.

3. Одиницею статистичного спостереження є юридична особа.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

1. Джерелами інформації ДСС є:

інформація, отримана від респондентів за формою ДСС № 2К-П (місячна) "Обстеження ділової активності промислового підприємства", опис якої наведено в додатку 4 до цих Методологічних положень.

Зазначена інформація одержується не пізніше 15-го числа звітного місяця (січень) та не пізніше 10-го числа звітного місяця (крім січня) в електронній формі. Показники форми вміщують дані в цілому по юридичній особі, включаючи дані її філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів;

інформація, отримана від респондентів за формою ДСС № 2К-С (квартальна) "Обстеження ділової активності сільськогосподарського підприємства", опис якої наведено в додатку 5 до цих Методологічних положень;

інформація, отримана від респондентів за формою ДСС № 2К-Б (квартальна) "Обстеження ділової активності будівельного підприємства" опис якої наведено в додатку 6 до цих Методологічних положень;

інформація, отримана від респондентів за формою ДСС № 2К-Т (квартальна) "Обстеження ділової активності підприємства оптової та роздрібною торгівлі, з ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів", опис якої наведено в додатку 7 до цих Методологічних положень;

інформація, отримана від респондентів за формою ДСС № 2К-СП (квартальна) "Обстеження ділової активності підприємства сфери послуг", опис якої наведено в додатку 8 до цих Методологічних положень.

Вищезазначена інформація одержується не пізніше 15-го січня (I квартал) і не пізніше 10-го квітня (II квартал), 10-го липня (III квартал), 10-го жовтня (IV квартал) року $T+1$ в електронній формі. Показники форм уміщують дані в цілому по юридичній особі, включаючи дані її філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів;

інформація ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" щодо кількості найманих працівників та обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) за рік T , яка отримується в жовтні року $T+1$ в електронній формі;

інформація ДСС "Реєстр респондентів", яка використовується для формування статистичних переліків і отримується в другій декаді листопада року T в електронній формі;

дані з вебсайту Національного банку про фінансові показники діяльності

банків станом на 01 січня року T , які стають доступними в червні року T ;

дані із зовнішніх джерел (юридичної особи) про очікування споживачів щодо особистого матеріального становища протягом наступних дванадцяти місяців, розвитку економіки країни впродовж найближчого року, поточного особистого матеріального становища, доцільності робити великі покупки, які отримуються щоквартально в терміни, передбачені договором про надання інформаційних послуг.

2. Для аналізу узгодженості оцінок респондентів щодо стану їх ділової активності, виявлених за результатами ДСС, із внутрішньорічними статистичними даними використовується статистична інформація на вебсайті Держстату за результатами таких ДСС:

"Продукція сільського господарства у постійних цінах" щодо індексу сільськогосподарської продукції (до попереднього місяця), яка оприлюднюється з місячною періодичністю;

"Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення" щодо індексу цін продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами (до попереднього кварталу), яка оприлюднюється із квартальною періодичністю;

"Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами" щодо індексу промислової продукції (до попереднього місяця), яка оприлюднюється з місячною періодичністю;

"Зміни цін виробників промислової продукції" щодо індексу цін виробників промислової продукції (до попереднього кварталу), яка оприлюднюється із квартальною періодичністю;

"Зміни цін у будівництві" щодо індексу цін у будівництві (до попереднього кварталу), яка оприлюднюється із квартальною періодичністю;

"Продаж і запаси товарів у торговій мережі" щодо роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі (юридичних осіб), яка оприлюднюється з місячною періодичністю;

"Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)" щодо індексу споживчих цін (до попереднього місяця), яка оприлюднюється з місячною періодичністю;

"Показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг" щодо обсягу реалізованих послуг, яка оприлюднюється із квартальною періодичністю;

"Обстеження підприємств із питань статистики праці" щодо середньої кількості працівників, яка оприлюднюється із квартальною періодичністю;

"Капітальні інвестиції" щодо обсягу капітальних інвестицій, яка оприлюднюється з річною періодичністю.

V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

1. Для отримання даних безпосередньо від респондента у грудні року T на

державному рівні відбувається формування генеральної сукупності, сукупностей одиниць статистичного спостереження, що вивчаються, та сукупності респондентів ДСС.

Генеральна сукупність одиниць статистичного спостереження формується на основі даних ДСС "Реєстр респондентів" (у частині РРП) і включає підприємства, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають таким критеріям:

за типом статистичної одиниці: підприємство;

за інституційним сектором економіки відповідно до KICE належать до секторів S.11 "Нефінансові корпорації" та S.12 "Фінансові корпорації";

мають організаційно-правову форму господарювання за такими кодами КОПФГ: 110–193, 230–281, 310, 330–340, 510–590, 915–940;

за основним видом економічної діяльності за КВЕД належать до кодів 01.11–01.50; 05.10–35.13, 35.21, 35.22, 35.30–39.00; 41.10–43.99; 45.11–45.40, 47.11–47.99; 49.10–82.99, 90.01–93.29, 95.11–96.09;

підприємства з обсягом реалізованої продукції (товарів, послуг)/чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік $T-1$ більше нуля, крім підприємств, які належать до класу 64.19 за КВЕД та містять у назві слово "банк";

мають середню кількість працівників 50 осіб і більше.

2. На основі генеральної сукупності одиниць із застосуванням вибіркового методу формуються п'ять окремих сукупностей одиниць статистичного спостереження, що вивчаються: по сільському господарству, промисловості, будівництву, роздрібній торгівлі, сфері послуг.

До сукупностей одиниць статистичного спостереження, що вивчаються, уключаються:

підприємства із середньою кількістю працівників 250 осіб і більше, які обстежуються на суцільній основі;

підприємства із середньою кількістю працівників від 50 до 249 осіб, які відбираються з основи вибірки в межах кожної страти за принципом випадкового систематичного відбору.

Стратифікація здійснюється окремо щодо підприємств, які здійснюють діяльність із сільського господарства, промисловості, будівництва, роздрібною торгівлі та сфери послуг, за такими ознаками, як територіальна належність підприємства згідно з КАТОТТГ, вид економічної діяльності за КВЕД.

Сукупності одиниць статистичного спостереження формуються відповідно до Методики формування вибірових сукупностей одиниць для обстежень ділової активності підприємств за видами економічної діяльності [12], яка розміщена на вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/ "Економічна статистика"/"Макроекономічна статистика".

Загальний обсяг сукупностей одиниць статистичного спостереження, що вивчаються, не має перевищувати 40% генеральної сукупності одиниць. Для

забезпечення цієї умови обсяг вибірки з урахуванням розподілу за видами економічної діяльності має охоплювати:

у сільському господарстві – не менше 40% від загальних обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств сільського господарства (класи 01.11–01.50 за КВЕД) на рівні групи КВЕД;

у промисловості – не менше 50% від загальних обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств промисловості (класи 05.10–35.13, 35.21, 35.22, 35.30–39.00 за КВЕД) на рівні розділу КВЕД;

у будівництві – не менше 40% від загальних обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств будівництва (класи 41.10–43.99 за КВЕД) на рівні розділу КВЕД;

у роздрібній торгівлі – не менше 50% від загальних обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств роздрібною торгівлі (класи 45.11–45.40, 47.11–47.99 за КВЕД) на рівні розділу КВЕД;

у сфері послуг – не менше 50% від загальних обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств сфери послуг (класи 49.10–82.99, 90.01–93.29, 95.11–96.09 за КВЕД) на рівні секції КВЕД.

3. Вибіркові сукупності одиниць статистичного спостереження формуються один раз на п'ять років. Із другого по п'ятий роки здійснюється заміна/ротація одиниць статистичного спостереження у вибіркових сукупностях згідно з процедурами, описаними в Методиці формування вибіркових сукупностей одиниць для обстежень ділової активності підприємств за видами економічної діяльності [12], у частині:

- неактивних одиниць у вибіркових сукупностях одиниць ДСС року T ;
- одиниць, які в році T змінили ідентифікаційні та класифікаційні ознаки;
- одиниць, які не звітували в році T .

4. На підставі сукупностей одиниць статистичного спостереження, що вивчаються, формується сукупність респондентів, до якої включаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупностях одиниць ДСС. Очікується, що рівень відповідей респондентів становитиме 95%.

5. Унесення змін до статистичних переліків не здійснюється.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається із опрацювання стандартних процедур щодо даних, отриманих від респондентів, які уведено/завантажено до електронного середовища (у тому числі контроль повноти їх введення та логічні контролю первинних даних, порівняння окремих значень показників у динаміці із застосуванням методу групування даних). У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами і відповідне

редагування інформації.

2. У межах ДСС метод компенсації даних не застосовується. При цьому здійснюється контроль рівня надання звітів респондентами, охопленими ДСС, і аналіз причин їх ненадання.

3. Відповідно до Гармонізованої програми ЄС [17] обробка даних за формами ОДАП передбачає застосування арифметичного (незваженого) або зваженого підрахунку відповідей респондентів, отриманих у межах цих обстежень. Також використовуються методи розрахунку середніх величин, відносних показників структури тощо.

4. У випадку арифметичного (незваженого) підрахунку відповідей респондентів щодо показників ДСС із якісних характеристик розраховуються частки респондентів, які надали відповідь на кшталт "більше" (P), "без змін" (E), "менше" (M), а також тих респондентів, які не відповіли на відповідне запитання форми (N), у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС. У сумі ці частки дорівнюють 100%:

$$P + E + M + N = 100. \quad (1)$$

На основі отриманих часток розраховуються баланси (B) як різниця між часткою відповідей на кшталт "більше" та "менше":

$$B = P - M. \quad (2)$$

Для підрахунку відповідей респондентів щодо показника ДСС стосовно передбачення майбутнього розвитку бізнес-ситуації розраховуються частки респондентів, які надали відповідь "легко" (PP), "досить легко" (P), "досить важко" (M), "важко" (MM), а також тих респондентів, які не відповіли на відповідне запитання форми (N), у загальній кількості респондентів, залучених до проведення ДСС. У сумі ці частки дорівнюють 100%:

$$PP + P + M + MM + N = 100. \quad (3)$$

На основі отриманих часток розраховується баланс (B) за формулою:

$$B = \left(MM + \frac{1}{2} M \right) - \left(\frac{1}{2} P + PP \right). \quad (4)$$

Щодо показників ДСС стосовно факторів розраховуються частки респондентів, які зазначили певний фактор, у загальній кількості респондентів, які відповіли на запитання щодо факторів.

Показники ДСС щодо цільового призначення інвестицій на підприємствах промисловості та сфери послуг розраховуються за формулою:

$$I(v_i) = \frac{\sum k_{v_i}}{p} \times 100, \quad (5)$$

де $I(v_i)$ – показник ДСС щодо цільового призначення інвестицій;

v_i – варіант відповіді ($i = 1, \dots, 4$);

p – кількість підприємств, які відповіли на запитання щодо цільового призначення інвестицій;

k_{v_i} – коефіцієнт призначення інвестицій, розрахований по кожному респонденту за формулою:

$$k_{v_i} = v_i / \sum_{i=1}^4 v_i \quad (6)$$

Стосовно кількісних показників ДСС, таких як рівень завантаженості виробничих потужностей (у відсотках) та забезпеченості замовленнями (у місяцях), розраховуються середні арифметичні значення.

Особливістю обробки відповідей респондентів на запитання форми для підприємств сфери послуг "Чи можливо у випадку підвищення попиту збільшити обсяг послуг, використовуючи наявні ресурси підприємства? Якщо "Так", то приблизно на ...%" є обчислення на їх основі поточної завантаженості потужностей X (у %) за такою формулою [20]:

$$X = 100 / (1 + \frac{\alpha}{100}), \quad (7)$$

де α – відсоток можливого збільшення обсягу послуг.

5. У випадку зваженого підрахунку відповідей респондентів показники розраховуються у два етапи. Первинна агрегація результатів передбачає зважування відповідей респондентів на запитання форм у межах кожної страти за показником "Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг)" (крім показників щодо змін кількості працівників, які зважуються за кількістю найманих працівників) за такою формулою:

$$D(h) = \frac{\sum c_i y_i}{\sum c_i} \times 100, \quad (8)$$

де $D(h)$ – показник ДСС по страті h ;

y_i – відповідь респондента (окремо за кожним варіантом відповіді);

c_i – обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг)/кількість найманих працівників на рівні підприємства;

i – підприємство у страті h .

У сумі середньозважені частки відповідей щодо оцінки змін показника дорівнюють 100%:

$$P + E + M = 100. \quad (9)$$

6. Вторинна агрегація здійснюється з метою поліпшення якості даних вибіркового ДСС і передбачає коригування даних, отриманих у результаті первинної агрегації, за вагою відповідної страти залежно від характеру показника у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств, кількості найманих працівників на підприємствах за угрупованнями видів економічної діяльності, охопленими ДСС. Як вагова структура за видами економічної діяльності використовуються відповідні дані ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" за рік $T-1$ (для результатів обстежень у січні, лютому, березні, квітні, травні, червні, липні, серпні, вересні року $T+1$) та за рік T (для результатів обстежень у жовтні, листопаді, грудні року $T+1$).

7. Сезонні коригування показників ДСС здійснюються у програмному забезпеченні Demetra+.

8. Для контролю якості результатів ДСС проводиться порівняльний аналіз, а саме: аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3–5 років) і аналіз узгодженості оцінок респондентів щодо стану їх ділової активності, виявлених за результатами ДСС, із внутрішньорічними статистичними даними (відповідні аналітичні матеріали періодично розміщуються на вебсайті Держстату (ukrstat.gov.ua) у розділі "Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Макроекономічна статистика"/"Тенденції ділової активності").

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності даних відповідно до глави V Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 про європейську статистику [21], а також згідно з вимогами статей 11, 25, 29, 30, 31, 32, 37 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [3], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [2], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [4].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення ДСС відбувається з урахуванням основних принципів і методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації [10].

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності наданої ними інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. Під час проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у агрегованому знеособленому вигляді;

нерозповсюдження інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, включаючи адміністративну та отриману із зовнішніх джерел, якщо є загроза розкриття первинних даних;

захист та використання виключно у статистичних цілях інформації, що містить статистичні переліки.

3. Контроль ризику розкриття конфіденційних даних здійснюється для кожного з показників, що перелічені в підпунктах 1–10 пункту 1 розділу II цих Методологічних положень, за правилом порогового значення, згідно з яким значення статистичного показника є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше).

Для уникнення розкриття конфіденційних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється в агрегованому знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення статистичної конфіденційності поширенню не підлягає агрегована знеособлена статистична інформація, яка містить дані, отримані від трьох і менше респондентів, а також інформація, що містить статистичні переліки.

3. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації).

Результати ДСС оприлюднюються не пізніше ніж через 20 днів після дати подання респондентами звітних даних:

щомісячні дані – наприкінці третьої декади звітного місяця;

щоквартальні дані – у третій декаді січня (за I квартал), квітня (за II квартал), липня (за III квартал), жовтня (за IV квартал) року $T+1$;

дані із періодичністю два рази на рік – у третій декаді квітня та жовтня року $T+1$;

дані з річною періодичністю – у третій декаді жовтня року $T+1$.

Терміни поширення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

4. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитами користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям, а також статистичним службам іноземних держав за їхніми запитами.

5.3 метою оцінювання якості офіційної державної статистичної інформації за ознаками актуальності, точності і надійності, своєчасності і пунктуальності, узгодженості і порівнянності, а також доступності і ясності формується та оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату стандартний звіт з якості ДСС "Стан ділової активності підприємств".

ІХ. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

1. Для цього ДСС може проводитися спеціальний перегляд статистичної інформації, який здійснюється в разі зміни його методології відповідно до європейських рекомендацій [22], у терміни, зазначені у плані ДСС на відповідний рік.

2. Про проведення спеціального перегляду користувачам статистичної інформації буде повідомлено не пізніше як за пів року шляхом поширення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

3. Переглянуті дані оприлюднюються на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) разом із черговим поширенням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС згідно з календарем поширення інформації та з відповідними поясненнями.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії

воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [5], отримання даних за цим ДСС, зокрема, статистичної звітності та даних із зовнішніх джерел, наведених у пункті 1 розділу IV цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних, може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у пункті 1 розділу II цих Методологічних положень.

3. У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у пункті 4 розділу V цих Методологічних положень) та/або відсутності даних із зовнішніх джерел, а також через відсутність альтернативних джерел інформації щодо перспектив розвитку підприємств оцінка показників, зазначених у пункті 1 розділу II цих Методологічних положень, не здійснюється.

4. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни".

5. Ураховуючи положення Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", беручи до уваги відсутність звітів і будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства від респондентів, у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення офіційна державна статистична інформація, щодо якої неможливо забезпечити відповідну якість, може не поширюватися. Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом поширення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту структурної
статистики апарату Держстату

Маргарита КУЗНЄЦОВА

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 2 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами
статистичного спостереження**

Найменування показника	Періодич- ність	Розпоряд- ник	Територіальний розріз	Інші розрізи
1	2	3	4	5
Оцінка поточного стану промислових підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно: обсягу виробництва продукції; запасів готової продукції; замовлень/попиту на виробництво продукції; іноземних замовлень/експортного попиту на виробництво продукції; оцінка очікувань промислових підприємств щодо перспектив розвитку стосовно: обсягу виробництва продукції; іноземних замовлень/експортного попиту; відпускних цін на продукцію; кількості працівників; бізнес-ситуації; забезпеченість промислових підприємств замовленнями	Місячна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/групування груп за КВЕД); основними промисловими групами (ОПГ)
Оцінка поточного стану промислових підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно конкурентної позиції; оцінка впливу факторів, що стримують промислове виробництво; оцінка виробничих потужностей; завантаженість виробничих потужностей	Квартальна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/групування груп за КВЕД); основними промисловими групами (ОПГ)

Продовження додатка 1

1	2	3	4	5
Оцінка поточного стану сільськогосподарських підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно: обсягу виробленої продукції; обсягу реалізованої продукції; запасів продукції, призначеної для реалізації; оцінка очікувань сільськогосподарських підприємств щодо перспектив розвитку стосовно: обсягу виробництва продукції; цін на продукцію; кількості працівників; оцінка впливу факторів, що стримують сільськогосподарську діяльність	Квартальна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (група/групування груп за КВЕД)
Оцінка поточного стану будівельних підприємств (змін за попередні три місяці) стосовно: обсягу виконаних будівельних робіт; замовлень на будівельні роботи; оцінка очікувань будівельних підприємств щодо перспектив розвитку стосовно: кількості працівників; цін на будівельні роботи; бізнес-ситуації; оцінка впливу факторів, що стримують будівельну діяльність; забезпеченість будівельних підприємств замовленнями	Квартальна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД)

1	2	3	4	5
Оцінка поточного стану підприємств роздрібної торгівлі (змін за попередні три місяці) стосовно: обсягу продажу (обороту); запасів товарів; оцінка очікувань підприємств роздрібної торгівлі щодо перспектив розвитку стосовно: обсягу замовлень товарів; обсягу продажу (обороту); кількості працівників; цін реалізації товарів; бізнес-ситуації	Квартальна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/групування груп за КВЕД)
Оцінка поточного стану підприємств сфери послуг (змін за попередні три місяці) стосовно: попиту на послуги; кількості працівників; бізнес-ситуації; оцінка очікувань підприємств сфери послуг щодо перспектив розвитку стосовно: попиту на послуги; кількості працівників; цін на послуги; бізнес-ситуації; оцінка впливу факторів, що стримують діяльність у сфері послуг; завантаженість потужностей	Квартальна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД)
Оцінка очікувань промислових підприємств стосовно зміни інвестицій у поточному році порівняно з попереднім роком	Два рази на рік	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/групування груп за КВЕД); основними промисловими групами (ОПГ); за видами активів (МП)

1	2	3	4	5
Оцінка очікувань промислових підприємств стосовно зміни інвестицій у наступному році порівняно з поточним роком; напрями цільового призначення інвестицій у промисловості в поточному та в наступному роках; фактори, що впливають на інвестиції у промисловості в поточному та в наступному роках	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/групування груп за КВЕД); основними промисловими групами (ОПГ)
Оцінка очікувань підприємств сфери послуг стосовно зміни інвестицій у поточному році порівняно з попереднім роком	Два рази на рік	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД); за видами активів (МП)
Оцінка очікувань підприємств сфери послуг стосовно зміни інвестицій у наступному році порівняно з поточним роком; напрями цільового призначення інвестицій у сфері послуг у поточному та в наступному роках; фактори, що впливають на інвестиції у сфері послуг у поточному та в наступному роках	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД)
Індикатор ділової впевненості у промисловості; індикатор ділового клімату	Місячна	Держстат	Україна	-
Індикатор ділової впевненості в будівництві	Квартальна	Держстат	Україна	-
Індикатор ділової впевненості в роздрібній торгівлі	Квартальна	Держстат	Україна	-

Продовження додатка 1

1	2	3	4	5
Індикатор ділової впевненості у сфері послуг	Квартальна	Держстат	Україна	-
Індикатор економічних настроїв; індикатор споживчої впевненості	Квартальна	Держстат	Україна	-
Індикатор очікувань щодо зайнятості працівників	Квартальна	Держстат	Україна	-

Додаток 2
до Методологічних положень
(підпункти 1–4 пункту 1 розділу II)

Агрегації
для групування показників державного статистичного спостереження у
промисловості за основними промисловими групами та видами економічної
діяльності за КВЕД відповідно до Гармонізованої програми ЄС

Назва агрегації	Позначення агрегації відповідно до Гармонізованої програми ЄС	Коди видів економічної діяльності за КВЕД
Споживчі товари тривалого використання	CDUR	26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1, 32.2
Споживчі товари короткострокового використання	CNDU	10.1–10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4, 32.9
Харчова промисловість та виробництво напоїв	FOBE	10.1–10.5, 10.7–10.8, 11, 12
Споживчі товари	CONS=CDUR+ +CNDU	10.1–10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1–32.4, 32.9
Товари проміжного споживання (крім добувної промисловості та розроблення кар'єрів)	INTM	10.6, 10.9, 13.1–13.3, 16, 17, 20.1–20.3, 20.5, 20.6, 22–24, 25.5–25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1–27.4, 27.9
Інвестиційні товари	INVE	25.1–25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1–30.4, 32.5, 33
Переробна промисловість	TOTA=CONS+ +INTM+INVE+19	10–33

Додаток 3
до Методологічних положень
(підпункт 6 пункту 1 розділу II)

Агрегації

**для групування показників державного статистичного спостереження
в роздрібній торгівлі за КВЕД відповідно до Гармонізованої програми ЄС**

Назва агрегації	Позначення агрегації відповідно до Гармонізованої програми ЄС	Коди видів економічної діяльності за КВЕД
Оптова та роздрібна торгівля автотранспортними засобами та мотоциклами, їх ремонт	-	45
Торгівля автотранспортними засобами	MVS	45.1
Технічне обслуговування автотранспортних засобів і торгівля приладдям до них	MVRM	45.2–45.4
Роздрібна торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	-	47
Роздрібна торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	FBT	47.1, 47.2, 47.8
Роздрібна торгівля пальним	FUEL	47.3
Роздрібна торгівля іншими товарами	OTHERS	47.4–47.7, 47.9
Роздрібна торгівля	TOTR	45, 47

Додаток 4
до Методологічних положень
(пункт 1 розділу IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 2К-П (місячна) "Обстеження ділової активності промислового
підприємства"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Як змінився обсяг виробництва продукції за попередні три місяці?	місячна	За варіантами відповіді: збільшився; не змінився; зменшився
2.	Як змінився обсяг замовлень на виробництво продукції (за відсутності замовлень оцініть зміни попиту) за попередні три місяці?	місячна	За варіантами відповіді: збільшився; не змінився; зменшився
3.	Як Ви оцінюєте поточний обсяг замовлень на виробництво продукції (за відсутності замовлень оцініть попит)?	місячна	За варіантами відповіді: більш ніж достатній (вище норми); достатній (нормальний для сезону); недостатній (нижче норми)
4.	Як Ви оцінюєте поточний обсяг іноземних замовлень на виробництво продукції (за відсутності іноземних замовлень оцініть експортний попит)?	місячна	За варіантами відповіді: більш ніж достатній (вище норми); достатній (нормальний для сезону); недостатній (нижче норми); немає експорту
5.	На скільки місяців роботи підприємство в цей час забезпечено замовленнями, ураховуючи обсяг невиконаних замовлень та наявні темпи виробництва продукції?	місячна	Приблизна кількість місяців
6.	Як Ви оцінюєте поточний обсяг запасів готової продукції?	місячна	За варіантами відповіді: дуже великий (вище норми); достатній (нормальний для сезону); дуже малий (нижче норми); немає запасів готової продукції
7.	Як, на Вашу думку, зміниться обсяг виробництва продукції в наступні три місяці?	місячна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
8.	У цей час передбачити майбутній розвиток бізнес-ситуації на підприємстві:	місячна	За варіантами відповіді: легко; досить легко; досить важко; важко

1	2	3	4
9.	Як, на Вашу думку, зміняться відпускні ціни на продукцію в наступні три місяці?	місячна	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться
10.	Як, на Вашу думку, зміниться кількість працівників у наступні три місяці?	місячна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
11.	Як, на Вашу думку, зміниться обсяг іноземних замовлень на виробництво продукції (за відсутності іноземних замовлень оцініть зміни експортного попиту) в наступні три місяці?	місячна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться; не буде експорту
Для заповнення в січні, квітні, липні, жовтні поточного року.			
12.	Які основні фактори в цей час стримують виробництво на підприємстві? (можливі декілька варіантів відповіді)	квартальна	За варіантами відповіді: недостатній попит; нестача робочої сили; нестача сировини, матеріалів та/або устаткування; фінансові обмеження; інші фактори; нічого не стримує
13.	Як Ви оцінюєте виробничі потужності на цей час, ураховуючи поточний обсяг замовлень на продукцію та очікувані зміни попиту в наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: більш ніж достатньо; достатньо; недостатньо
14.	Яка в цей час завантаженість виробничих потужностей на підприємстві?	квартальна	Приблизно % від повної потужності
15.	Як змінилась конкурентна позиція підприємства на внутрішньому ринку за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: поліпшилась; не змінилась; погіршилась
16.	Як змінилась конкурентна позиція підприємства на зовнішніх ринках у межах Європейського Союзу за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: поліпшилась; не змінилась; погіршилась; немає експорту
17.	Як змінилась конкурентна позиція підприємства на зовнішніх ринках за межами Європейського Союзу за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: поліпшилась; не змінилась; погіршилась; немає експорту

1	2	3	4
Для заповнення у квітні поточного року.			
18.	Як зміняться інвестиції в поточному році порівняно з попереднім роком?	один раз на рік	За видами інвестицій (інвестиції усього; машини та устаткування; земельні ділянки, будівлі та споруди; нематеріальні активи (наукові дослідження і розробки, програмне забезпечення, бази даних, інтелектуальна власність тощо)) За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться; не буде інвестицій
Для заповнення в жовтні поточного року.			
19.	Як зміняться інвестиції в поточному році порівняно з попереднім роком?	один раз на рік	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться; не буде інвестицій
20.	Як зміняться інвестиції в наступному році порівняно з поточним роком?	один раз на рік	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться; не буде інвестицій
21.	Яке цільове призначення інвестицій? (можливі декілька варіантів відповіді за відповідний рік)	один раз на рік	За напрямками цільового призначення (заміна зношених машин або устаткування; розширення виробничих потужностей; інвестиції в раціоналізацію виробництва (удосконалення технології виробництва, автоматизація виробничих ліній і т. п.); інші інвестиції (боротьба із забрудненням, безпека і т. п.)) За варіантами відповіді: у поточному році; у наступному році
22.	Які фактори впливають на інвестиції? (можливі декілька варіантів відповіді за відповідний рік)	один раз на рік	За видами факторів (попит; фінансові ресурси; технічні фактори; інші фактори) За варіантами відповіді: у поточному році; у наступному році
23.	Інформація щодо відсутності даних	місячна	За видами причин відсутності даних: не здійснюється вид економічної діяльності, який спостерігається

Додаток 5
до Методологічних положень
(пункт 1 розділу IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 2К-С (квартальна) "Обстеження ділової активності
сільськогосподарського підприємства"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Як змінився обсяг виробленої продукції за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшився; не змінився; зменшився
2.	Як змінився дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на зовнішніх ринках у межах Європейського Союзу за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшився; не змінився; зменшився; немає експорту
3.	Як змінився дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на зовнішніх ринках за межами Європейського Союзу за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшився; не змінився; зменшився; немає експорту
4.	Як Ви оцінюєте поточний обсяг запасів продукції, призначеної для реалізації?	квартальна	За варіантами відповіді: дуже великий (вище, ніж зазвичай у цей період); достатній (нормальний для сезону); дуже малий (нижче, ніж зазвичай у цей період); немає запасів продукції для реалізації
5.	Які основні фактори в цей час стримують виробництво на підприємстві? (можливі декілька варіантів відповіді)	квартальна	За варіантами відповіді: недостатній попит; погодні умови; нестача робочої сили; нестача матеріалів та/або устаткування; фінансові обмеження; інші фактори; нічого не стримує
6.	Як, на Вашу думку, зміниться обсяг виробленої продукції в наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
7.	Як, на Вашу думку, зміняться ціни на продукцію підприємства в наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться

Продовження додатка 5

1	2	3	4
8.	Як, на Вашу думку, зміниться кількість працівників у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
9.	Інформація щодо відсутності даних	квартальна	За видами причин відсутності даних: не здійснюється вид економічної діяльності, який спостерігається

Додаток 6
до Методологічних положень
(пункт 1 розділу IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 2К-Б (квартальна) "Обстеження ділової активності будівельного
підприємства"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1.	Як змінився обсяг виконаних будівельних робіт за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшився; не змінився; зменшився
2.	Які основні фактори в цей час стримують будівельну діяльність? (можливі декілька варіантів відповіді)	квартальна	За варіантами відповіді: недостатній попит; погодні умови; нестача робочої сили; нестача матеріалів та/або устаткування; фінансові обмеження; інші фактори; нічого не стримує
3.	Як Ви оцінюєте поточний обсяг замовлень?	квартальна	За варіантами відповіді: більш ніж достатній (вище норми); достатній (нормальний для сезону); недостатній (нижче норми)
4.	Як, на Вашу думку, зміниться кількість працівників у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
5.	У цей час передбачити майбутній розвиток бізнес-ситуації на підприємстві:	квартальна	За варіантами відповіді: легко; досить легко; досить важко; важко
6.	Як, на Вашу думку, зміняться ціни на роботи, що виконуються підприємством, у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться
7.	На скільки місяців роботи підприємство в цей час забезпечено замовленнями?	квартальна	Приблизна кількість місяців
8.	Інформація щодо відсутності даних	квартальна	За видами причин відсутності даних: не здійснюється вид економічної діяльності, який спостерігається

Додаток 7
до Методологічних положень
(пункт 1 розділу IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 2К-Т (квартальна) "Обстеження ділової активності підприємства
оптової та роздрібною торгівлі, з ремонту автотранспортних засобів і
мотоциклів"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1.	Як змінився дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшився; не змінився; зменшився
2.	Як Ви оцінюєте поточний обсяг запасів товарів?	квартальна	За варіантами відповіді: дуже великий (вище норми); достатній (нормальний для сезону); дуже малий (нижче норми); немає запасів товарів
3.	Як, на Вашу думку, зміниться обсяг замовлень підприємства в постачальників товарів у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
4.	Як, на Вашу думку, зміниться дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
5.	У цей час передбачити майбутній розвиток бізнес-ситуації на підприємстві:	квартальна	За варіантами відповіді: легко; досить легко; досить важко; важко
6.	Як, на Вашу думку, зміниться кількість працівників у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
7.	Як, на Вашу думку, зміняться ціни продажу товарів у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться
8.	Інформація щодо відсутності даних	квартальна	За видами причин відсутності даних: не здійснюється вид економічної діяльності, який спостерігається

Додаток 8
до Методологічних положень
(пункт 1 розділу IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 2К-СП (квартальна) "Обстеження ділової активності підприємства
сфери послуг"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Як змінилась бізнес-ситуація за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: поліпшилась; не змінилась; погіршилась
2.	Як змінився попит на послуги (дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)) за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: підвищився; не змінився; знизився
3.	Як змінилась кількість працівників за попередні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшилась; не змінилась; зменшилась
4.	Як, на Вашу думку, зміниться попит на послуги (дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)) у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: підвищиться; не зміниться; знизиться
5.	У цей час передбачити майбутній розвиток бізнес-ситуації на підприємстві:	квартальна	За варіантами відповіді: легко; досить легко; досить важко; важко
6.	Як, на Вашу думку, зміниться кількість працівників у наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшиться; не зміниться; зменшиться
7.	Як, на Вашу думку, зміняться ціни на послуги підприємства в наступні три місяці?	квартальна	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться
8.	Які основні фактори в цей час стримують діяльність? (можливі декілька варіантів відповіді)	квартальна	За варіантами відповіді: недостатній попит; нестача робочої сили; нестача площ та/або устаткування; фінансові обмеження; інші фактори; нічого не стримує

Продовження додатка 8

1	2	3	4
9.	Чи можливо у випадку підвищення попиту збільшити обсяг послуг, використовуючи наявні ресурси підприємства?	квартальна	За варіантами відповіді: так, ні; Якщо Так, приблизна кількість %
Для заповнення у квітні (II квартал) поточного року.			
10.	Як зміняться інвестиції в поточному році порівняно з попереднім роком?	один раз на рік	За видами інвестицій (інвестиції усього; машини та устаткування; земельні ділянки, будівлі та споруди; нематеріальні активи (наукові дослідження і розробки, програмне забезпечення, бази даних, інтелектуальна власність тощо)) За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться; не буде інвестицій
Для заповнення в жовтні (IV квартал) поточного року.			
11.	Як зміняться інвестиції в поточному році порівняно з попереднім роком?	один раз на рік	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться; не буде інвестицій
12.	Як зміняться інвестиції в наступному році порівняно з поточним роком?	один раз на рік	За варіантами відповіді: збільшаться; не зміняться; зменшаться; не буде інвестицій
13.	Яке цільове призначення інвестицій? (можливі декілька варіантів відповіді за відповідний рік)	один раз на рік	За напрямками цільового призначення (заміна зношених будівель, устаткування та інформаційних технологій; розширення потужностей для наявної або нової продукції/послуг; оптимізація процесів; інші інвестиційні цілі (регуляторні зобов'язання, безпека і т. п.)) За варіантами відповіді: у поточному році; у наступному році
14.	Які фактори впливають на інвестиції? (можливі декілька варіантів відповіді за відповідний рік)	один раз на рік	За видами факторів (попит; фінансові ресурси; технічні фактори; інші фактори) За варіантами відповіді: у поточному році; у наступному році
15.	Інформація щодо відсутності даних	квартальна	За видами причин відсутності даних: не здійснюється вид економічної діяльності, який спостерігається

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
3. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>
5. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
6. Глосарій термінів національної моделі діяльності органів державної статистики, затверджений наказом Держстату від 28 грудня 2022 року № 392.
URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/392/glosi_GAMSO.pdf
7. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
8. Державний класифікатор України ДК 002:2004 "Класифікація організаційно-правових форм господарювання", затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28 травня 2004 року № 97.
URL: https://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_kls/op_dk002_2016.htm
9. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0378832-14#Text>
10. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 30 грудня 2022 року № 434, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2023 року за № 573/39629.
URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/434/434_2023.htm

11. Методика розрахунку індикаторів ділових очікувань, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2021 року № 301 (у редакції наказу Держстату від 22 листопада 2024 року № 268).

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/301/301.pdf

12. Методика формування вибірових сукупностей одиниць для обстежень ділової активності підприємств за видами економічної діяльності, затверджена наказом Держстату від 29 грудня 2021 року № 328.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/328/328.pdf

13. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298 (у редакції наказу Держстату від 16 серпня 2024 року № 207).

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2024/207/207_2024.htm

14. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 березня 2011 року за № 408/19146.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11/print1443086508904788>

15. Пугачова М. В. Використання методів розвідувального статистичного аналізу для інтерпретації даних кон'юнктурних обстежень/М. В. Пугачова// Статистика України. – 2001. – № 3. – С. 26-33.

16. Пугачова М. В. Методологічні засади статистичного моніторингу ділової активності підприємств: моногр./Пугачова М. В. – К.: ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2007. – 535 с.

17. The Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys: User Guide. – Brussels: European Commission, Directorate General for Economic and Financial Affairs, February 2025.

URL: <https://surl.li/unjodl>

18. Business Tendency Surveys: A Handbook. – Paris: OECD, 2003. – 130 p.

URL: <http://surl.li/xqzwvk>

19. Handbook on Economic Tendency Survey, United Nations, New York, 2015

URL: <https://cutt.ly/n4eyWwF>

20. New question on capacity utilisation in the services sector: State of play, analysis of results from July 2011 to October 2013 – Christian Gayer (European Commission).

URL: <https://cutt.ly/P4leWVG>

21. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 223/2009 від 11 березня 2009 року про європейську статистику та про скасування Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС, Євратом) № 1101/2008 про передачу даних, що підлягають статистичній конфіденційності, Статистичному офісу Європейських Співтовариств, Регламенту Ради (ЄС) № 322/97 про статистику Співтовариства та Рішення Ради 89/382/ЄЕС, Євратом про створення Комітету зі статистичних програм Європейських Співтовариств.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_030-09#Text

22. A revised Consumer Confidence Indicator, December 2018.

URL: <https://surl.li/nbwkya>